

Handläggare

Till

Sydvästra förskoleområdet

Telefon:

Verksamhetsberättelse VB 2016 för Sydvästra förskoleområdet

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	4
1. Ett Stockholm som håller samman	4
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	4
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	6
2. Ett klimatsmart Stockholm	7
2.1 Energianvändningen är hållbar	7
2.5 Stockholms miljö är giftfri	7
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	8
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	8
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	8
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	8
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	8
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	10
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	10
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	11
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	11
Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar	12
Särskilda satsningar	12
Uppföljning av driftbudget	12
Investeringar	13
Medel för lokaländamål	13
Övrigt	13
Synpunkter och klagomål	13
Övrigt.....	13

Sammanfattande analys

Sydvästra förskoleområdet består 24 förskolor belägna i Axelsberg, Mälarhöjden, Fruängen och Västertorp. Dessutom finns en öppen förskola och stadsdelens enda deltidsförskola i området. Förskoleområdet är indelat i 7 förskoleområden och leds av en förskolechef. Förskolecheferna ansvarar för två till fem förskolor vardera beroende på förskolans storlek.

I Västertorp öppnades förskolan Vasan med 8 avdelningar. En av avdelningarna riktar sig till barn inom autismspectrum.

Under sommaren stängdes lokalerna för förskolan Elsa Brändströms gata 60 då dessa inte längre bedömdes som barnsäkra. Istället flyttade förskolan till lokaler i Elsa Brändströms gata 66 som tidigare fungerat som evakueringslokal.

Två av områdets förskolor, förskolan Gläntan och förskolan Instrumentet har under året blivit vattenskadade och evakuerats. Förskolan Gläntan har kunnat flytta tillbaka till sina lokaler under hösten.

I genomsnitt har 1890 barn varit inskrivna i områdets förskolor. I sydvästra förskoleområdet finns en överkapacitet av förskoleplatser. Det finns en obalans på ca 200 platser. Under hösten finns det tomma platser med anledning av att många barn börjar skolan och vid årsskiftet finns behov av platserna för att garantin i stadsdelen som helhet skall kunna uppfyllas.

Organisation

Områdeschefen är personalansvarig för förskolecheferna och har ett övergripande ansvar för lokaler, uppföljning, samordning, kvalitetsarbete, arbets- och personalledning, samverkan mellan skola och socialtjänst samt resultatansvarig för områdets budget.

Områdeschefen har ingått i förskoleavdelningens ledningsgrupp och lett sin egen ledningsgrupp med förskolecheferna i området.

Förskolecheferna har varit övergripande ansvariga för att läroplan och riktlinjer för förskolan följs och ansvarat för sin förskoleenhets budget, personal och arbetsmiljöfrågor.

Förskolechefen har planerat, lett, samordnat och utvecklat verksamheten tillsammans med medarbetarna med fokus på uppföljning och resultat.

Inom området finns det 311 heltidsanställningar. Av dessa utgörs ca 33% av förskollärare ett delområde ligger andelen förskollärare under 25% av andelen anställda. Förskolecheferna i dessa delområden söker förskollärare

I förskoleområdet har andelen barn per pedagog sjunkit till 5,1 barn per pedagog, vilket är lägre än övriga stadsdelen. Detta beror på att förskolecheferna inte haft möjlighet att göra omstruktureringar tillräckligt snabbt efter sommaren.

Uppföljning

Budgetuppföljning har skett varje månad genom månadsprognoser som lämnas av förskolecheferna och sammanställs av områdeschefen.

Indikatorer och aktiviteter i ILS webben har följts upp vid tertiärrapporter.

Områdeschef och förskoleavdelningens utvecklingsledare har under året haft dialogmöten med förskolechefer och pedagoger utifrån kvalitetsutveckling och då gått igenom resultaten

från brukarundersökningen, självvärderingen och likabehandlingsplanen.

Förskoleundersökningen

Förskolorna i Sydvästra förskoleområdet har en nöjdhetsgrad på 86% vilket är något högre än staden som helhet.

Förskoleindikatorn

Genomsnittssiffran i Sydvästra området är 3,4.

Likabehandlingsplanen

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har tagit fram en gemensam likabehandlingsplan för stadsdelens förskolor. Varje förskola har en egen likabehandlingsplan som revideras varje år utifrån barnens behov och intressen.

Arbetsmiljö

XXXXXXXXXXXXXXXXXX.

Kemikaliesmart förskola

Målet för 2017 är att uppnå nivå 1 i kemikaliecentrums "vägledning för en kemikaliesmart förskola". I princip har alla förskolor inom området uppnått detta under året.

Kompetensutveckling

Personalens kompetensutveckling sker dels på förskolornas respektive planeringsdagar, gemensam reflektionstid och tex genom externa kurser och föreläsningar. Många av föreläsningarna finns även inspelade, så att pedagoger som inte hade möjlighet att närvara kan lyssna på dessa tex på ett APT på förskolan.

Utvecklingsområden

Förskolornas utvecklingsområden finns redovisade i respektive förskolas kvalitetsredovisning.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel enheter som	100 %			100 %	100 %	tas fram	2016

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete						av nämnden	
Andel förskollärare av totalt antal anställda (Årsarbetare)					40 %	40 %	VB 2016
Andel förskollärare med kompetens inom genuspedagogik/normkritik	32,6 %					Öka	2016
Andel förskolor med mindre än 25 procent förskollärare	0 %			8,7 %		0 %	2016
Andel nöjda föräldrar	86 %					85 %	2016
Antal barn per grupp					16	16	VB 2016
Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)					4,9	4,9	VB 2016
Personalens bedömning av "förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"				3,67		3,8	2016

Nämndmål:

Förskolan främjar barnens förståelse för grundläggande demokratiska värden.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Likabehandlingsplanerna följs upp, utvärderas, hålls aktuella och revideras utifrån barngruppernas specifika behov. Förskolorna bidrar till likvärdighet samt breddar barnens lekmönster och intressen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolorna kartlägger barngruppernas behov	2015-01-12	2016-12-31	

Nämndmål:

Förskolan ger barnen utmaningar som stimulerar lusten att erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förskolorna följer varje barns utveckling och lärande. Förskolorna ger nya utmaningar utifrån barnens kunskaper, erfarenheter och intressen i språk, matematik, naturvetenskap, teknik och skapande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Självvärdering av arbetet genom "Förskoleindikatorn" ska genomföras i arbetslagen under vårterminen. Resultat av självvärderingen skrivs in i ILS-webben vid T2 rapport.	2015-01-01	2016-08-31	

Nämndmål:

Förskolan har ett gott samarbete med skolan, socialtjänsten, landsting och andra parter för att stödja barnets allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förskolan följer de samverkansmodeller som framtagits gemensamt i stadsdelen. Förskolan arbetar med övergånga till skolan och extra uppmärksamhet ägnas de barn som behöver särskilt stöd.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolorna har avslutande samtal inför övergången till skola	2016-01-01	2016-12-31	
Analys Alla förskolor har avslutande samtal inför övergången till skolan			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

I samtliga verksamheter har barnen fått ta del av kulturella verksamheter

Nämndmål:

Varje barn får under sin förskoleperiod möta och själv prova olika former av kultur

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Att varje barn under sin förskoleperiod får möta och själv prova olika former av kultur och skapande i enlighet med den plan som förskolan tar fram.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förskolan utformar en plan för vad ett barn bör få erfarenhet av och pröva under sin förskoleperiod vad gäller kultur och skapande.	2015-01-01	2017-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

— Ingen

Nämndmål:

Verksamheterna bedrivs med lägsta möjliga miljöbelastning

— Ingen

Förväntat resultat

Att nämndens verksamheter bedrivs med lägsta möjliga miljöbelastning.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens förskolor som har genomfört alla åtgärder på nivå 1 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola						50 %	2016

Nämndmål:

Andelen kemikaliesmarta förskolor ökar i stadsdelen

— Ingen

Förväntat resultat

Förvaltningen beaktar vid beställning, upphandling, byggande av förskolor samt vid verksamhet drift aktuell forskning och kunskap om vad som gäller för att utforma så kemikaliesmarta förskolor som möjligt.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljksamhet efter resultatöverföringar	99,93 %			99,97 %	100 %	100 %	VB 2016

Nämndmål:

Nämndens verksamheter ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och inom beslutad budget

— Ingen

Förväntat resultat

Förvaltningen beräknar att verksamheterna kan bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och inom beslutad budget.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

— Ingen

Nämndmål:

Nämndens verksamheter är jämställda. Resurser och makt fördelas lika mellan könen.

— Ingen

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Sjukfrånvaro				10,5 %		tas fram av	VB

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
♀						nämnden	2016
— Sjukfrånvaro dag 1-14					2,5 %	tas fram av nämnden	VB 2016
♀							

Nämndmål:

Förvaltningen ska erbjuda en god arbetsmiljö där alla medarbetare behandlas likvärdigt. Medarbetares och chefers kompetens ska utvecklas genom riktade insatser

● Uppfylls helt

Beskrivning

Inom ramen för samverkansavtalet sker en fortlöpande dialog i arbetsmiljöfrågor mellan chefer, medarbetare och fackliga företrädare. I samverkan med företagshälsovården genomförs årligen arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud.

Förväntat resultat

Att individuella kompetensutvecklingsplaner utarbetas för samtliga månadsanställda medarbetare. En god arbetsmiljö och likvärdig behandling av alla medarbetare förväntas leda till större arbetstillfredsställelse, ökad motivation och effektivitet. Ett ökat antal medarbetare förväntas också uppleva att alla på arbetsplatsen behandlas med respekt samt att arbetssituationen är bra, vilket mäts i den årliga medarbetarenkäten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Enheterna och avdelningarna ska i tertialrapport 2 redovisa arbetet utifrån förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan.	2016-01-01	2016-08-31	
✓ Nyrekrytering av deltidsanställda ska endast ske efter noggrant övervägande.	2014-01-01	2016-12-31	

Nämndmål:

Sjukfrånvaron ska minska jämfört med 2015

— Ingen

Förväntat resultat

Sjukfrånvaron ska minska genom att samtliga chefer använder de verktyg och stöd som förvaltningen, staden och företagshälsovården tillhandahåller.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Chefer ska arbeta aktivt för att främja hälsan hos medarbetarna.	2014-01-01	2016-12-31	
✓ Chefer ska löpande följa upp all sjukfrånvaro på enheten samt systematiskt arbeta enligt stadens rehabiliteringsprocess vid medarbetares sjukfrånvaro.	2014-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

— Ingen

Nämndmål:

Alla som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter bemöts med respekt och lika värdighet.

— Ingen

Förväntat resultat

Alla som har kontakt med förvaltningens verksamheter ska bemötas med kunskap och respekt.

Nämndmål:

Förvaltningens verksamheter är fria från diskriminering

● Uppfylls helt

Beskrivning

Inga klagomål eller synpunkter om diskriminering.

Förväntat resultat

Invånare och medarbetare upplever att nämndens verksamheter är fria från diskriminering.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Värdegrund samt jämställdhets- och mångfaldsplan görs kända, bland annat på APT, och efterlevs i verksamheterna.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

— Ingen

Nämndmål:

Barnets bästa ska beaktas i planering, beslut och utförande av insatser.

— Ingen

Beskrivning

Alla nämndens verksamhetsområden ska beakta barnets bästa i beredning av ärenden. Förvaltningens myndighetsutövande enheter ska beakta barnets bästa i alla vuxenärenden där barn berörs indirekt samt i alla ärenden som direkt berör barn.

Förväntat resultat

Barnperspektivet ska beaktas i all planering, beslut och utförande av insatser som berör barn.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

— Ingen

Nämndmål:

Kommunikationen och informationen är aktuell, tydlig och tillgänglig.

● Uppfylls helt

Beskrivning

Information på webb och jämför service och intranät ska vara aktuell och tydlig.
Information som tas fram i verksamheterna ska anpassas för den aktuella målgruppen.

Förväntat resultat

Andelen invånare som vet var information finns för att komma i kontakt med stadens verksamheter ska öka - Medborgarundersökning.

Andelen medarbetare som har tillgång till den information de behöver för arbetet ska öka - Medarbetarenkäten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Information på jämför service, webb och intranät ska uppdateras kontinuerligt.	2016-01-01	2016-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2015	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel vårdnadshavare till barn i förskolan som anser att de har möjlighet till delaktighet och inflytande i verksamheten						82%	2016

Nämndmål:

Förskolan erbjuder föräldrarna goda möjligheter till samverkan

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

På förskolan ska det finnas olika forum för föräldrasamverkan.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Dialoger sker kring analys och resultat av brukarundersökning inom förskolan och kvalitetsdialoger med avdelningens ledning.	2015-01-01	2016-10-31	
Analys Brukarundersökningen och resultatet från brukarundersökningen tas upp på varje förskolas respektive föräldramöte			

Uppföljning av ekonomi och särskilda satsningar

Särskilda satsningar

Uppföljning av driftbudget

Enhet : Sydvästra förskoleområdet
 Enhetschef: Lotta Forssman

Beloppen anges i TKr!

Utfall i bokslut 2016	
Intäkter	
Förvaltningsinterna intäkter	
Bidrag	2 085
Försäljning av verksamhet	197 174
Övriga externa intäkter	99
Summa intäkter	199 357
Kostnader	
Förvaltningsinterna kostnader	0
Personalkostnader	171 130
Övriga personalkostnader	5 826
Lokalkostnader	2 023
Entreprenader och köp av verksamhet	3 894
Övriga kostnader	15 437
Summa kostnader	198 310
Resultat netto 2016	1 047
I fond från 2015	-579
Resultat efter resultatdisposition	468

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Synpunkter och klagomål

Övrigt